

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 442.

Tisztázzuk a helyzetet.

— január 18.

(K. Sz.) Szemben azokkal a folytonos átkálódásokkal, amelyek úgy akarnak visszavonást és zavart támasztani a koalícióban, hogy minduntalan a 48 és 67 közötti ellentéteket feszegetik, mindenek előtt megállapítjuk, hogy nemesak a legitim közvélemény: a választó közönség, hanem az ország közhangulata is határozottan a függetlenségi politika álláspontjára helyezkedett; annyira, hogy ebben az országban immár mást, mint függetlenségi politikát csinálni nem lehet. Lojálisán elismerték ezt maguk a koalícióban lévő hatvanhetes pártok is, midőn őszintén és hazafias készséggel hozzájárultak ahozi hogy az önállósági törekvések megvalósítása, kormányzási és törvényhozási után előkészítették.

Itt van például a gazdasági önállóság. Mindenki tudja, hogy ez a függetlenségi politikának sarkalatos tétele és ez a tétel ma a kormányprogramnak egyik kiemelkedő pontja, amely gyakorlatilag alkal-

mazást nyer abban, hogy Ausztriával nem kötünk vámszövetséget, hanem kereskedelmi szerződést és egyszersmind nagy arányokban fogantatosítjuk az ipar fejlesztési akciót, egyidejűleg egész közlekedési és forgalmi politikánkat az önálló berendezkedés tendenciójára alapítjuk. Itt van továbbá a közigazgatás államosításának programszerűleg kijelentett elejtése és az önkormányzati jogok kiterjesztése és megerősítése, amely kormányzati program pont kétségtelenül a függetlenségi álláspontnak felel meg. Itt van az általános szavazati jog behozatala, amely a függetlenségi párt egyik legrégebb követelésének megvalósítását képezi. Itt van a katonai kérdésre vonatkozó kormányzati program pont, amely nyíltan proklamálja e téren a nemzeti követelések kielégítését.

Itt van a kormányprogramnak az a része, amely a közös ügyekben a teljes paritást követeli, ami szintén állandó törekvése volt a függetlenségi politikának.

Még sok hasonlót sorolhatnánk fel, de — úgy hisszük — a felsorolt

tények is elegendők annak bizonyítására, hogy a koalíció az állami önállóság minden kellékét meg akarja szerezni az országnak. Hát mi más ez, mint a függetlenségi politika érvényesülésének előkészítése?

Ez a fejlődés van most folyamatban. S nyugodtan konstatálhatjuk, hogy a magyar állam hajója, a nemzet vezéreinek bölcs kormányzata mellett lassan, de biztosan és kibontott vitorlával halad mindnyájunk eszményképe: a teljes politikai függetlenség és közgazdasági önállóság felé.

Politikai hírek.

Polónyi Géza igazságügyminiszter a bírósághoz fordul. Ő maga a következő szavakban adta ezt tudtul a képviselőknek:

— A minisztertanács határozata és fölhatalmazása folytán elhatározom, hogy Halmos János udvari tanácsos ur ellen becsületsértés és rágalmazás miatt a bírósági eljárást megindítom.

Az állam! díjnokok helyzetén a minisztertanács úgy iparkodott segíteni, hogy

Csók a szegényekért.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Pingret báróknál éppen a reggeli végéhez közeledtek s a házaspár meglehetősen harciasan nézett egymásra.

— Biztosítalak róla, Geneviève, hogy felesleges erre a jótékonyasági bazárra elmened — szólt a férj.

— Es mit szól ehhez az öreg Aremord grófné? Hiszen személyesen kért fel!

— Majd én képviselem a „cég”-ünket. Elég sokba kerül így is a számság. Kár lenne megkétszereztetni a kiadást.

— De én oda akarok menni. Minden barátnóm ott lesz. Van egy szép tavaszi kalapom s ezt be akarom mutatni. A buffetben fogok ülni.

— Nem. Ezerszer nem. Ismétlem, hogy semmiféle minőségben nem akarok ott viszonlani. És mivel nekem ott kell lenni okvetlenül, így nem is játszhatok ki.

Erre Geneviève dühösen az asztalra dobta szalvétáját s becsapta maga után az ajtót.

A báró pedig, miután csendesesen megitta feketéjét s elszívott egy szivart, szobájába vonult átöltözni.

Tudta, hogy a hiúság-vásáron jól fog

mulatni. Kissé kezdte unni — három évi házasság után — a Geneviève csókjait.

Egy utolsó pillantás a tükörre meggyőzte arról, hogy pompás színben van s öltözéke a dernier cri minden kellékét magán viseli. Fűtyörészve ült kocsiába, hogy a Pyramidal-szállóba menjen.

— Jól fogok mulatozni — gondolta. — Nagyon okosan tettem, hogy Geneviève-ot nem hoztam magammal.

Az előcsarnokban már a fejébe szállt az asszonyi toilette-ek illata. Szinte félmármorosan haladt fel a lépcsőn. Odabent egyszerűen megrohanták a szökek s rövid idő alatt már három levélnyomót, két gyufáskatalyát, egy névjegyartót stb. kénytelen volt vásárolni.

Nevetve tiltakozott a nagyon is erőszakossá váló kínálgatás ellen.

— Már kifosztottak ezek a kis kezek — mondogatta.

Igy jutott el az Aremord grófné sátoráig. Itt rettenetes nagy volt a tolongás. Őt louis-ért csókot árultak, mélyen lefátyolozott asszonyok a jótékonyaság nevében. Sötét csipkefátyol burkolta be egész fejüket s lejött az ajkukig, csupán szemek tündökölték át a feketeségen. Valósággal verekedtek a sátor előtt. Bent pedig a baldachin alatt egy

kényelmes karosszékre ültették a jövevényt, akire sor került s ő szabadon választhatott magának a hölgyek közül.

Pingret báróval ugyanez történt. Vörös arccal ült le a székre s egy magas, karesu nőt jelölt ki magának.

Mosolya rejtélyes volt s fogai a legszébbek a világon.

Főlé hajolt s száját a báró szájához forrasztotta.

Mintha villanyütés jártja volna át a Pingret valóját, rekedten felkiáltott:

— Még! még! Tíz hasonló csókot akarok! nem fogok számolni!

Es ezer frankos bankjegyet tett ki a kis asztalra.

Aremord grófné jóságosan szólt:

— Rajta, édesem, csókolja tovább, — hiszen ugyis a szegények érdekében történik!

A tíz csók gyors egymásutánban csatant el s Pingret magánkívül, gépies durvasággal rántotta le a csipkét hölgye arcáról.

A felesége volt.

— Oh, be számár vagyok, — mormogta önmagának — ötven louis-t adtam azért, amit minden nap ingyen megkaphatok!

O. M.

ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése
DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.
Specialista modern ujdonságokban.

ideizlenes fizetésjavítást adott, azonban a pénzügyi tárca díjnokai azt az emelést eddig még nem kapták meg, miért is e tárgyban a pénzügyi díjnokok gyűlést fognak tartani e hó 18-án, az állami díjnokok országos szövetségében.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A kultusz-tárca költségvetéséről.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 17.

Mindenki azt hitte még tegnap, hogy ma vége lesz a kultusz-vitának s sor kerül az igazságügyi tárca költségvetésére. Az ülés elején azonban annyi szónok jelentkezett a részletes vitához, hogy előre láthatólag csak a holnapi ülés végén kerül sorra Polónyi tárcája.

A folyosón ma nagyon eleven volt az élet s természetesen mindenki a Polónyi ügyről beszélt. Tizenegy óra tájban eljött a Házba Polónyi Géza igazságügyi miniszter, aki ma nagyon vidám s jó kedvűen beszélgetet a képviselőkkel.

Justh Gyula elnök tíz órakor megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, az elnök több irrományt terjeszt be.

Az ellemi- és népiskolák.

Bánffy Dezső báró: A népoktatás államosítását kívánja s ezt az állam legfontosabb érdekének tartja. És az államosítás nem a nemzetiségek ellen irányulna, sőt azoknak is érdekében állana. A s omzsed Románia nem tőr meg semmiféle idegen nyelvű iskolát. A mi nemzetiségeink nem csak, hogy saját nyelvükön tanítanak, de ehhez még az állam segélyét is kívánják. A magyar nyelvet azonban nem akarják meg tanulni. Nemzeti egységünk érdekében legfontosabb teendőnk a nép- és középiskolák államosítása volna. (Helyeslés.) A nemzetiségi tanítóképzők is sürgős megrendszabályozására szorulnak. — (Helyeslés.) Az ország minden polgárát meg kell tanítani a magyar nyelvre. Talán nem fogja őt rendre utasítani az elnök, ha már e tételnél a tanítóképzőkről is szól.

Még 13 szónok.

Az elnök: Boesánatot kérek, még tizenhárom szónok van feljegyezve ehhez a tételhez, tehát valóságos serelem volna, ha más tételhez szólna a képviselő ur.

Bánffy Dezső báró: Tisztelettel meghajlik az elnöki intelem előtt. Kéri a kormányt, foglalkozzék behatóan a népiskolák államosításának kérdésével. A tételt elfogadja. (Éljenzés.)

Mezőfi Vilmos: Nagyon örül, hogy a népiskolák államosításának kérdésében egy véleményen van Bánfflyval. A közoktatás jelenlegi képviselőjének személye inánt nagy tisztelettel viselhetik, de ki kell jelentenie, hogy amíg oly nagy a száma azoknak a tanköteleseknek, akik iskolába nem járnak, amíg olyan kevés a tanítóknak a száma, addig magunkat kultur államnak nem tartjuk. Ne beszéljünk harmadik egyetemről, előbb szaporítsuk a piskoláinkat. Különösnek tartja, hogy katonaságra, tengerészetre oly vigán szavaznak meg százmilliókat...

Felkiáltások: Dehogyan vigán! Szomoruan!

Nagy György: A császár parancsolja.

Mezőfi Vilmos: ...ellenben népiskolákra alig telik. (Nagy zaj a néppárton.)

Az elnök: Csendet kérek. Az urak ugvis feliratkozzak, lesz alkalmuk rövid negyed- vagy félóra múlva felszólalni. (Derűtség.)

Mezőfi Vilmos: Kívánatos, hogy mindenki tudjon ez országon magyarul. (Helyeslés.)

Ajtay Aladár: A népiskolák államosításának a hive, de ezt tapintatosan szeretné keresztül vinni. A tételt elfogadja. (Helyeslés.)

Simonyi-Semadam Sándor: Mezőfivel polemizál, majd Bánffy beszédével foglalkozik. Bánffy sokat tanult, mióta nem miniszterelnök, a tanulmányai mindig koalícióellenes irányzatúak. A felekezeti iskolákat fenntartandóknak véli, csak a nemzetiségeket óhajtáná államosítani. A tételt elfogadja.

Brediceanu Coriolan: Mindnyájunknak közös érdeke a néphe a művelődést beleotani. Örvend, hogy e tekintetben egyetért az egész Házal. Sokan vannak, akik mindig a magyar államoszmélet hangoztatják, de nincsenek tisztában ezzel a fogalommal. Nagy baj az, hogy az elemi iskolákban a román gyermekeket a magyar nyelvvel gyöttrik. A tételt nem fogadja el. (Helyeslés.)

Csizmán Ferenc: Az állami és felekezeti iskolákban nagy a hiány a szemléltető képekben. A tankönyvek nagyrésze rom, mert nem az ismeretek mélységére, hanem sokaságára törekednek. Szükségesnek tartja, hogy a miniszter tegye tanulmány tárgyává az ismétlői-kolák ügyét, szakítson a régi rendszerrel. A tételt elfogadja.

Az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után **Mirskics Jasó** nemzetiségi szempontból foglalkozik a kulturtárcával.

Utána **Apponyi Albert** gróf kultuszminiszter válaszol az elhangzott beszédekre. A nooktatás kérdésében nincs egy véleményen Kmettyvel. Bánfflynak a nemzeti kultúra hegemoniájára vonatkozó megjegyzésére benyújtandó törvényjavaslata fogja a választ megadni. A teljes államosítást nemzeti egység szempontjából helytelen lépésnek tartaná. A közoktatás sűny monopoliumával valóságos belső háborút idéznének elő. Az állami oktatásnak el kell fogadnia az őt megillető helyet, de nem szabad bántania azon tényezőket, melyek a magyar nemzeti állammal kongruens irányban haladnak. Igéri végül, hogy behozza a kötelező népoktatást.

Hosszas éljenzés után a Ház a tételt elfogadta.

A tanítóképzők tételénél **Bánffy** az államosítást kívánja.

Szemrecsányi György a praeparandiák államosításánál szól, mire a képzőintézetek tételét elfogadták.

Az ülés három órakor ért véget.

Városháza és vármegye.

A bábaképezde költségei. **Un-gár Mór** miskolci vállalkozó hosszabb beadványban sürgette meg a tanácsot, hogy a bábaképezde építési költségeinek hátralékát, 92.000 koronát utaljon ki, különben más módhoz kell folyamodnia. Mivel a tanács még nem látta a teljes költségelszámolást, utasította tegnap a mérnöki hivatalt, hogy a bábaképezde építési költségeinek teljes elszámolását haladéktalanul mutassa be.

A polgármester Budapesten. **Kovács József** polgármester szombat este érkezik

haza a fővárosból. A polgármester a belügyminiszteriumban több fontos ügy elintézését sürgeti meg.

A Bika-szálloda bajai. **Végh Gyula** főkapitány, szomorú tapasztalatokra hivatkozva, kérte a tanácsot, hogy gondoskodjék a Bika-szálloda folyó-óinak kiszélesítéséről, valamint a kocsi-bejáró ügyének rendezéséről. A tanács figyelemreméltóknak találta az előterjesztéseket s legközelebb intézkedni fog ez ügyben.

Tanácsülés. A város tanácsa tegnap délelőtt **Vecsey Imre** főjegyző elnöklésével ülést tartott, melyen folyó ügyeket tárgyalt. Az erdővédek egyenrubájának szállításával **Frank Rezsőt** bízták meg. Az ülésen csak néhány tanácsnok volt jelen.

Debreczen város virilisei. A város főjegyzői hivatalában most állítják össze Debreczen város legtöbb adót fizető polgárainak 1907. évi betűrendes névjegyzékét. A névjegyzéket legközelebb közszemlére teszik.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen, január 18.

(Saját tudósítónktól). Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután **Vecsey Imre** főjegyző elnökle mellett ülést tartott, melyen több igen érdekes ügyben hozott határozatot. A tegnapi tárgysorozatot javarészt tártörvényhatóságok átiratai töltötték ki, a mai ülésen viszont csaknem kizárólagosan városi ügyeket tárgyálnak.

Az ülés lefolyásáról részletes tudósításunkat az alábbiakban aduk:

Az ülésen jelen voltak: **Vecsey Imre** főjegyző elnök, dr. **Tüdös János**, **Marton Imre**, **Hochfelder Jakab**, **Juhász Ignác**, **Rickl Antal**, **Sinka Sándor**, új. **Schwarz Vilmos**, **Ronesik Lajos**, **Varga Karo y**, dr. **Fejér Ferenc**, **Komlóssy Artur**.

Az iparostanoniskola ügye.

Vecsey Imre megnyitja az ülést. **Varga Károly** előerjeszti a belügyminiszter leiratát, melyet az iparostanoniskola 1905. évi költségvetése tárgyában intézett a városhoz a felmerült hiány fedezése tárgyában. Az ipariskola felügyelő bizottsága e tárgyban véleményt adott be. A bizottság elfogadta **Ronesik** főszámvevő azon javaslatát, hogy ez ügy elintézése a tanács hatáskörébe utalassék, annál is inkább, mert már idejét multa.

Ózvegy Rácz Bálintné, egy volt rendőr-özvegye, nyomorban lévén, segélyt kér a városhoz. A kérvényt kiadják véleményezés végett a rendőrségnek.

Öreg honvédek segítsége.

A kolozsvári március 15-iki állandó bizottság megkereste a várost, hogy pártolja azon fölrátat, melyben az 1848-49-iki öreg honvédek illetményének fölemelését kéri. A városi törvényhatóság ugyan önállóan is gondoskodik a helyben levő öreg honvédekről, a bizottság azonban a hazafias átiratot mégis pártolásra ajánlja.

Mezőrendőr-biztosok kérelme.

A mezőrendőr-biztosok kérvényt adtak be, hogy minden egyes közigazgatási végrehajtás alkalmával két-két korona díjat kapjanak, a velük járó mezőrendőrök pedig egy-egy koronát. Kéri továbbá, hogy a külsőségeken foganatosított végrehajtásoknál beszédhessék azon fuvar- és vám díjakat, miket az 1878. évben a közigazgatási bizottság megállapított számukra.

Sirolin

Emeli az érvényet és a tüdőgyógyászati megrendelési a köhögést, válódást, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Az évenkénti 6.— korona.

A bizottság azon javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy a polgári biztosokra vonatkozó 1905. évi közgyűlési határozatot terjessze ki a mezőrendőr-biztosokra is. A biztosok tehát egy-egy koronát fognak kapni minden ilyen közigazgatási esekelményért.

A gazdasági bizottság a községi fuiszkolai szabályrendeletre vonatkozólag tett javaslatot. A bizottság a tenyészendő gyümölcsfajokra vonatkozó kiegészítés végett a javaslatot visszaküldi a tanácsához.

A honvédség egyenruhája.

Nyitrávármegye fölirt az országgyűlés képviselőházához, kérévén a honvédség régi magyar szabású egyenruhájának visszaállítását. A bizottság pártolja a feliratot, valamint ugyane vármegye azon átiratát, mely a magyar nyelvű cégfóliatok kötelező használatának elrendelését kéri. Ez utóbbit azon pótlással, hogy idegen nevű cégek a tulajdonos nevét a cégjegyzésben magyarul is kötelesek lesznek bejegyezteni s hogy bizonyító erőt csak a magyar nyelven vezetett kereskedelmi könyvek nyerjenek.

Vármegyei autonómia.

Kolozsvármegye a vármegyei önkormányzat teljesítésének visszaállítása végett irfól a belügyminiszterhez. Történeti visszapillantások s hazafias elmékedéseken kívül a törvény szelleme lengi át ez átiratot, melynek Kolozsvármegye pártolását kéri. A bizottság tudomásul vette az átiratot, mely tulajdonképpen nem konkrét javaslatokat és kívánalmakat tartalmaz és elméleti tanulmány inkább, semmint az autonómia biztosításainak szerves munkálata.

Átiratok.

Udvarhelymegye a népoktatás és a tanítók anyagi helyzetének rendezése végett a képviselőházhoz intézett s megküldött feliratának pártolását kéri. Elfogadták s pártolják az átiratot.

Szeged Rákóczi-szobrot akar felállítani s erre adományt kér Debreczen városától.

Hochfelder Jakab: *Csinálják meg a hat millióból, melyet az egyetemre megajánlottak.*

Varga Károly előadó, a főszenvedő meghallgatása után azt javasolja, hogy elvi szempontból sem kell adni e célra, mert mi sem kértünk még ilyen célra más városoktól. Ilyen módon minden helyi szoborra kéri fognak segítséget.

Fejér Ferenc azzal kéri a kérelmet elutasítani, hogy nekünk minden anyagi erőnket igénybe veszi most a harmadik egyetem.

A bizottság nem járul hozzá a kérelemhez.

Javító-intézet Debreczenben.

A város árvaszéke javító-intézet felállítására irányuló megkeresést küldött a tanács-
hoz, mely, mivel a bizottságtól véleményt kért. A város már 1892-ben kérte a javító-intézetet s akkor a kormánytól ígéretet is kapott ez irányban. 1902-ben pedig a közgyűlés is felirt, hogy a kerületi fogház helyett javító intézetet állítson fel a kormány Debreczenben. E feliratot küldötség adta át annak idején Pósz igazságügyminiszternek, ki szívesen fogadta a küldötséget, de ennek dacára válasz e felíratra még ma sem érkezett.

A bizottság kimondja, hogy az árvaszék e kérelmet pártolólag terjeszti a közgyűléshez, hivatkozik a kormány régen tett ígéretére s igényünk fentartása és hangoztatása végett ismét megsürgeti az ügyet.

A bizottság ülése fél hat órakor véget ért. Tanácskozását ma délután három órakor folytatja.

Irodalom.

(**Bulyovszky Lilla a Csokonai-körnek.** Bulyovszky Lilla, a magyar szinpadnak egykor ünnepezt művésznője, minden évben megemlékszik a Csokonai-körrel, amelynek különben egyik legnagyobb alapít-

vánnyal alapító tagja. — Ujév alkalmára 50 koronát küldött Komlóssy Artur alelnök útján a Csokonai-kör részére azzal a kívánsággal, hogy a kör vásároljon ez összegben Csokonai kiadásokat, vagy Csokonaira vonatkozó műveket. A Csokonai-kör választmánya hálás köszönettel fogadta az agg művésznőnek újabb, nagylelkű adományát.

(**A Bessenyei-kör estélye.** A nyíregyházi Bessenyei-kör e hó 22-én, kedden este 8 órakor, a „Korona“ dísztermében estét rendez, amelynek műsorán nem kisebb nevek, mint Culp Julia énekesnő, Geyer Stefi hegedűművésznő, Dienzl Oszkár zongoraművész, Moshammer Román hárfaművész szerepelnek. Az estélyre, szokás szerint, Debreczenből is sokan rándulnak át.

Debreczen egyetemi igényei.

Intervju a versengő városokkal.

Oláh Károly nyilatkozata.

Debreczen, január 18.

A *Kor* című, előkelő folyóirat szerkesztője sorra meginterjuvolta az egyetemért versengő városok egy-egy tekintélyes férfját, hogy nyilatkozzanak városunk egyetemi igényeiről és sorolják föl azon okokat, melyek kívánságuk mellett szólnak.

Debreczen városából Oláh Károly közművelődési tanácsost kérdezte meg ez irányban *A Kor*. Oláh Károly nyilatkozata, mely a tegnapi megjelent lappéldányban olvasható, szószerint a következő:

A debreceni egyetem.

A debreceni ov. ref. főiskola Magyarország legrégebb tanintézetinek egyike s fényes múltja és jelene van. Jogakadémia és teológiája virágzó; a bölcsészeti szak kiegészítése most van folyamatban s a három fakultáson összesen csak néhány tanári állás szervezése volna szükséges egyetemi jel e esetén. Az épület kérdése megoldást nyert azáltal, hogy a református főgimnázium telj sen új épületbe megy át. Az ev. ref. kollégiumnak meg van már 70,000 kötetes híres könyvtára s számos más, tudományos, nagyrértékű gyűjteménye; van benne tanítóképzede, gyakorlóiskolával s össze van már gyűjtve 1.500,000 korona egyetemi alap is. Debreczenben van két, lehet mondani, tulnépes gimnázium, állami főrealskola stb., s ott van a mintaszerűen felszerelt, beépített s berendezett m. kir. gazd. akadémia; rendelkezésre áll a városnak nagy közkórháza, mely bővitve is lesz a közel jövőben. Külön van a városban remek női klinika és bábaképzede, s Debreczenben csaknem minden állami hivatal s tanintézet képviselve van és a város két törvényhatóság székhelye is. Nagy magyar alföldi város, a tiszántuli kerület fővárosa, eddig is igen sok nemzetiségi tanuló látogatta, kik ott magyar érzést és szellemet sajátítottak el; egyetem esetén még kedvezőbb és szélesebb körű lenne a hatás. A magyar Alföld kereskedelmének és iparának gőpontja, minden irányban kitűnő vasuti összeköttetéssel bír s természetes törekvés helye a Tiszántul levő számos és népes középiskola ifjúságának. A város, mint erkölcsi testület, törvényhatósági közgyűlésében az egyetem felállítására esetére legmesszebbmenő áldozatkészséget fejezte ki s egy nagybizottság dolgozik is már az egyetem ügyében.

Polgárai tulságos megterhelése nélkül tényleg egy város sem hozhat nagyobb anyagi áldozatot, mint Debreczen, hol a szellemi központ tényleg már és elvitáztatlanul megvan.

Színház.

Műsor.

Január 18. Péntek: „Koldus gróf“. Kornay Berta első vendégfelléptével. (B. bérlet.)
Január 19. Szombat: „Gésák“ Kornay Berta második vendégfelléptével. (C. bérlet.)
Január 20. Vasárnap: D. u. „Lili.“ Este „Nebántsvirág“. Kornay Berta utolsó vendégfelléptével. (Ais bérlet.)

Vedres Gyula Debreczenben.

— Búcsú a szinpadtól. —

Tegnap este érdekes vendégszereplés volt a színházban. Vedres Gyula, a nagy multu debreczeni színház régi művész gardájának egyik kiérdemesült tagja jött el hozzánk, hogy még egyszer fölgyujtsa a régi lángot Thália oltárán s szinpad iránti nagy szeretetének utoljára adva kifejezést, búcsút vegyen attól a szinpadtól, amelyben annyi sok művészi sikert aratott. Régen láttuk, mint az intrikus szerepek egyik legjelesebb interpretálóját. Akkor még a régi drámaírás egész embert követelt e szerepekre: Biberackokra, Krisztián Tódorokra, a Lovodi árva s más ehhez hasonló darabok gonoszainak ábrázolására.

Vedrest, a régi művész embert nagy szeretettel fogadta a közönség. Zilahy Gyula az igazgatóság nevében üdvözölte a szinpadon előadás előtt, szép babér koszorút nyujtva át neki. A szinpadon összesereglett pályatársak jókívánságát Szakács Andor fejezte ki, s ezüst foganyus pálcával kedveskedett Vedresnek a társulat. Mándoki Béla a régi színészek nevében szintén beszéddel üdvözölte, átadván a debreczeni szinügyi egylet babér koszoruját.

Ezután megkezdődött az előadás. A *végrehajtó* régi, műsorról lekerült, de még mindég hatásos, Abrányi-féle vigjáték címszerepét játszotta Vedres nagyon szeretetre méltó kedvességgel.

Hanzjának órcét megesorbitgatta az idő, de hogy művész ember az minden szaván, mozdulatán, észrevehető volt. Művészi színvonala emelkedett a Bérczy Ernő alakítása az ügyefogyott vigjáték szerepében s a siker biztosításához hozzájárultak Szabó Irma, Arday Ida, Deésy és Szakácsné.

Zilahy Gyula ezt megelőzőleg, — a *Bábkirályné* Fodor Taszilójában, — saját külön, utólrhetetlen kedves ötleteivel hangolta pompás, jó kedvre a közönséget. Környezetéből különösebben Deésy kabinetalkitása vált ki. (Sz.)

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz, délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal a közkedvelt operette, a „Lili“ kerül színre, a címszerepben Fóthy Fridával, kivüle Gárdonyi Teréz, Arkossy, Polgár, Deésy, Szabó Gyula, Vadász stb. vesznek részt az előadásban. — Kornay Berta utolsó vendégfelléptével a „Nebántsvirág“ operette kerül színre, melyben a vendég „Denis“-t játssa, a többi szereplők: Vida Ilona, Szakácsné, Polgár, Terayei, Sarkadi, Bérczy, Bay L., Szabó Gyula, Vadász stb.

* **Zilahy az újságírókért.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnöksége azzal a kérelemmel kereste fel Zilahy Gyula debreczeni szinigazgatót, hogy rendezzen szinházi előadást a szövetség javára. Zilahy igazgató készséggel ígerte meg, hogy az újságírók szövetsége javára bármikor hajlandó átengedni egy előadás jövedelmét.

* **A tolvaj.** Bernstein Henri szenzációs szinműve, melyet a budapesti Vigszínház Góth Sándor fordításában nap nap után zsuffolt házak előtt ad, nemsokára a debreceni szinházban is színre kerül. Zilahy az első igazgató, ki a páratlan sikert aratott szinmű vidéki előadási jogát megszerezte. Az újdonság nálunk kiválóan elsőrendű szereposztásban fog színre kerülni.

* **A kis áruló.** Sámy László és dr. Marjay Ödön rendkívül kedves operettjére

készül a személyzet. A napokban megkezdődnek a szinpad próbák. Az operette főszereplői: Fóthy Frida, Lónyai Piroska, Vida Ilona, Polgár, Árkossy, Deésy, Bay, Sarkadi, Szalai, Vadász, Szakácsné stb.

Statisztika a szerelemlről.

Fekete színek.

Magyarország erkölcsé.

Egy könyv fekszik előttünk, a statisztikai hivatal évkönyve. S aki még ezek után is az ég felé emeli szemét és a világ romlása fölött sópánkodik, az nem tudja mit eszelepszik.

Az országos statisztikai hivatal megjelent hitese adatai szerint széles szép Magyarországon egy, mond: egyetlen hűtlenségi eset fordult elő. És ez is, a puritán erkölcsök szeplőtlenességének, szüzi makulatlanágának megcsúfítója — férfi volt.

Hogy a házasság iránt mennyire kisebbedett a vonzalom, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy egy esztendőnek leforgása alatt mindössze öt halandónak jutott észébe, hogy egyszerre két feleséget tartson. Ezek az urak is, kik a veszedelmes fényűzést megengedték maguknak, csakhamar belátták, hogy bozonságot követtek el és kö élők négyen idjékorán jóvátették botlásukat: törvényen elváltak — mindkét nejükét.

A statisztikának, a számok szürke tömkelegének még e verőfényes lapja van, mely a szűkített okról mond krónikát. De azért bizonyos mélabus hangulat, a régi jó idők után való sóvárgás lép meg bennünket, hogy értesülünk; egyetlen apák örökődése csak száztizenkét esetben maradt eredménytelen, ennyi ugyanis az elszöktetett leányok száma. A legtöbb közülük egyetlen leány volt. (Valóban sajtáságos és elszomorító jelenség, hogy a nyolc leányos családokban a szűkítés csak elvétve fordul elő.)

Jönnek aztán a siralmas adatok. Véres árnyékok szállnak ki a betűk közül. Négy száz nő fojtotta bele ártatlan porontyába a lelket. Szégyentől és megvetéstől reszkető cselédleányok, könnyűvérű, a legszentebb hivatástól, a nevelés gondjaitól szabadulni akaró léha asszonyok — ölték. Négy száz élet esirájában vált semmivé...

Négy száz anyát ért utól a büntető igazságszolgáltatás a büntető sütétsége borul rájuk, kiengesztelve bűnüket. De vajjon van-e vezeklés, mely fölköthet az ilyen vétkeket? És mennyi akad közöttük, aki nem is vétkezett? Erre nem felel a statisztika.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

— **A Debreczeni Reggeli Újságban** ismét megújult a hajsza Márton Imre, a függetlenségi és 48-as párt elnöke ellen s a hirlap miként a párt tisztújító közgyűlése előtt, úgy most is „Márton Imre bukását” hirdeti s e cím alatt szórja alaptalan gyanúsításait. Meg vagyunk győződve, hogy a nevezett hirlapnak nagyhangú lármája a Márton Imre jövő vasárnap leendő megválasztásának nem hátrányára, sőt előnyére szolgál s így annak semmi szüksége, hogy akár Márton

Imre mellett, akár a vele szemben jelentkezett egyén ellen hangulatot kelteni törekedjünk. Azt azonban a megújított támadások után kötelességünk hangoztatni, hogy nincs ma már Debreczenben a függetlenségi és 48-as pártnak oly valódi hive és igaz tagja, ki a Debreczeni Reggeli Újságnak hosszas idő óta folytatott alaptalan és gyanúsító támadásai után meggyőződve ne lenne és tisztán ne látná, hogy az országosan többségben levő függetlenségi- és 48-as párt egységének megbontására a milyen gyűlöletes és még egy Kossuth Ferencet is folyton gyanúsító alaptalan vádakkal támadó aknamunka folyik a függetlenségi- és 48-as párt egységének megbontására, a párt tagjai összetartásának, egyetértésének megzavarására s ezáltal a párt erejének megbénítására. Köztudomás szerint ily célból szövetkeztek Budapesten a volt darabant kormányt támogatót haladópartit és Ligabeli tagok a Tisza-partiakkal, a Bánffy-párt kevés számú tagjaival és a nemzetközi szociálistákkal... Kérdjük, az újabb időben nem ezt látjuk, nem ezt tapasztaljuk-e itt Debreczenben is minden választás alkalmával? Mi nem támadunk ma sem, de a folytonosan megújított támadások ellen védekezni pártunk érdekéből kötelességünk annyival inkább, mert ez ma már nemcsak helyi érdek, hanem egyszersmind és főleg országos érdek és kötelesség is. Rámutatunk ezekre azért, mert eljött az ideje, hogy tisztán lássunk és egyetértve határozottan eszelekedjünk.

— **Az új francia főkonzul.** A belügyminiszter tegnap arról értesítette Debreczen városát, hogy az új francia főkonzul, gróf Fontenay Lajos, Budapesten működését megkezdte.

— **Földadó változások.** Az 1906-ik évben változás alá került földadó változási jegyzék elkészülvén, az a városháza birtoknyilvántartói hivatalában folyó 1907-ik évi január hó 18-tól február hó 3-ig 15 napi közszemlőre lesz kitéve. Miről az érdekeltek oly hozzáadással értesítenek, hogy a jegyzéket a hivatalos órák ideje alatt bármikor megtekinthetik.

— **A város, mint pénzkölcsönző.** Roncsik Lajos főszámvevő javaslatban kéri a város törvényhatósági bizottságát, hogy gondoskodjék a takarékpénztárban elhelyezett városi pénzek jövedelmezőbb gyümölcsösztetéséről. Javaslatja ez irányban az, hogy a város magánosok számára adja ki kölcsönbe a pénzt. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap tartott ülésén elvben hozzájárult az előterjesztéshez, melynek sorsa fölött a januári közgyűlés fog dönteni.

— **A Csokonai-kör helyettes ügyésze.** A Csokonai-körnek dr. Arvay Béla volt az ügyésze, aki azonban minden ismerőségének és kivül a Csokonai-kör választmányának legnagyobb sajnálatára betegségbe esett, úgy, hogy az ügyvédi gyakorlatot is abba kellett hagynia. A Csokonai-körnek is szánnolnia kellett e sajnós körülménnyel és az ügyészi teendőket ellátására a tavaszi közgyűlésig fölkerítte dr. Kőrösi Kálmánt, a kör választmányi tagját.

— **Kántori próba.** Weinberger Ármin marosvásárhelyi kántor a Deák Ferenc-utcai izr. templomban ma este és holnap délelőtti próbaéneklést tart.

— **Kamarai tagválasztások.** A kamara beltagjainak választása, úgy a kereskedőké, mint az iparosoké, Debreczenben február 21-én lesz. A kerület hét vármegyéjének választó bizottságait megkereste a kamara, a választásokat február végére szintén írják ki. Eddig Hajdumegyénél, Szabolcs, Máramaros és Szatmár vármegyéknél van ez biztosítva. A kamara elnöksége körlevelet intézett az ipari és kereskedelmi testületekhez a választás irányítása és színelvonalának megóvása érdekében.

— **Magyar név.** Kiskoru Burger Benő és Ida debreceni lakosok belügyminiszteri engedéllyel Bacsó-ra magyarosították nevüket.

— **Munkás kitüntetések és jutalmak.** A kamara a kerület legrégibb munkásai közül 5 kiválóan érdemes munkást jutalomra és kitüntetésre ajánlott. A kereskedelmi miniszter ezek részére kitüntető okmányt és egyenkint 100 korona jutalmat adományozott. E munkások: id. Prosek Károly vasöntő, Polzer Nándor üvegfüvő, Dudra János vasmunkás, Szabó Lajos asztalos segéd, Tangel János asztalos segéd. A maga részéről a kamara a soron következő hat érdemes öreg munkásnak egyenkint 50 korona jutalmat folyósított. Ezek Bagoly András lakatos, Skultéti Imée szabósegéd, Sztrul József szikvizgyári munkás, Kozma József szappanos, Kohn Ignác cipész, Jóna Kálmán szűesmunkás. A kitüntetéseket és jutalmakat vasárnap jan. 20-án osztják ki a kamara hivatalában Serli Ede, az ipari szakosztály elnöke.

— **A kvóta arányában.** Győr vármegye törvényhatóságától érdekes átirat érkezett tegnap pártolás végett Debreczen városához. Győr vármegye feliratban kéri, hogy a hadsereg ipari szállításaiban Magyarország a kvóta arányában részesedjék. A magyar ipar és kereskedelem érdekeit védő e fontos felirathoz bizonyára Debreczen városa is hozzájárul.

— **A debreceni Vendéglősök, Kávósok** stb. ipartársulata e hó 22-én, kedden d. u. 3 órakor Hauer Beralan elnöklete alatt választmányi ülést fog tartani.

— **A gőzfűrészes áldozata.** A Falk-féle kefégyárban tegnap délben szerencsétlenség történt. Rácz György husz éves munkás a gőzfűrészes mellett dolgozott a gyárban, ahol az ifju munkást szorgalmáért szerették. Tegnap a fűrészelő gépnél, amint egy fahasábot a fűrészhez huzelt, a karja odaért fűrészhez, amely a helyt a csontig behasította. A szerencsétlenül járt munkást a mentők beszállították a közkórházba, ahol nyomban bevarták súlyos sérülését. Rácz György állapota válságos.

— **A pálinka élvezete ellen.** Sárosvármegye tegnap átiratban kérte Debreczen városát, hogy járuljon hozzá azon föliratához, melyben az alkohol élvezete ellen kér tiltó, megszorító törvényi vagy kormányrendeleti intézkedést. Az átirat részben fedi dr. Burger Péter bizottsági tag nemrég benyújtott indítványát s valószínűleg ezzel együtt kerül tárgyalás alá.

— **Szociálista népgyűlés.** Hajdúvármegye alispáni hivatala megengedte, hogy a dorogi szociálisták e hó 19-én népgyűlést tartsanak. A népgyűlésen munkásvédelmi intézkedésekről tárgyalnak.

— **A debreceni Pincérbetegségélyző Pénztár** ma délután 3 órakor Rosenberg Simon elnöke alatt ülést tart. Az igazgatósági ülésnek igen sok fontos tárgya van.

— **„A végrendelet titka“** című most folyó rendkívül érdekesítő regényünk elejét s előző folytatásait ujjonnan belépő előfizetőink külön levonatban kapják meg. Felszólításra a kihordó asszonyok vagy a kiadó-hivatal pontosan kézbesíti a regény-folytatásokat elejétől kezdve.

— **Kamarai hírek.** A kamara tisztviselő kara a hivatali munka közben nyíló részeket felhasználva most végzi a kerület első beutazását. Szávay titkár Szabolcs, Szathmár és Máramaros megyét, Rédei segéd titkár Bereget és Ugocsát, Rácz fogalmazó Hajdu és Jásznagykun-Szolnok megyét járja be. — **Munkaadók szervezése.** A kamara és az ipartestület tanácskozásai a munkaadók szervezése dolgában körülbelül tisztázták az általános elveket. Ezeket most a kamara összefüvve tudomására hozta a többi kamaráknak, hogy ez a munka országsszerte lehetőleg egységes alapokon folyjon. — **Az építő iparosok országos munkaadó szövetsége** dec. 19., 20. és 21. napjain kongresszust tart Budapesten. Debreczenből, hol a szövetségnek főköja van, többen mennek fel a kongresszusra. A kamarát Szávay titkár fogja képviselni.

— **Megbüntetett baromfikereskedő.** Berger Márton baromfikereskedőt a rendőrség 20 korona pénzbüntetésre ítélte, mert üzlethelyiségét tisztátalannak találta. A tanács ez ítéletet tegnap, indokainál fogva, helybenhagyta.

— **Az épületek orvosi felülvizsgálata.** Dr. Tüdős Kálmán tisztifőorvos tegnap bejelentette a tanácsnak, hogy a házak egészségügyi felülvizsgálatát az év során belterületen dr. K. Szalay Béla, a külsőségeken dr. Balkányi Emil kerületi orvos fogja teljesíteni.

— **Rokkant iparosok javára.** A debreceni ipartestület legutóbbi előjárásági ülésén elhatározta, hogy rokkant iparosok alapját rendszeres persely-gyűjtéssel is gyarapítja. Erről értesülve a kamara 100 koronát ajánlott fel perselyek beszerzésére.

— **Hanyag bérkoosisk.** Szabó Lajos és Mészáros Károly bérkoosiskok a múlt hét valamelyik napján nem várták az állomás előtt a nyiregyházi vonatot, holott napi inspektorok voltak. A rendőrség a hanyag bérkoosiskokat 50 korona pénzbírsággal sújtotta. E büntetést a tanács jóváhagyta.

— **Debreczeni porcellán kereskedők kartellje.** Mint értesülünk, a debreczeni üvegezők és porcellán kereskedők mozgalmat indítottak olyan irányban, hogy kartellbe lépjenek. Legközelebb ez ügyben értekezletet tartanak.

— **Pályázat gépészi állásra.** A nyiregyházi gőztéglagyár részvénytársaság gépészi állásra hirdet pályázatot. Kérvények a fizetési igény megjelölésével s az eddigi működést megjelölő okmányokkal január 28-ig nyújtandók be.

— **Uj temetkezési-egylet.** Szoboszlói tudósítónk jelenti, hogy ott az ötödik temetkezési-egylet megalakult.

— **Megölte a gyermekét.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy *Bojári Juliánna* szakácsnő egy asszony segítségével megölte gyermekét, hogy bűnös szerelmét elpalástolja. A rendőrség átadta a bűnös anyát az ügyészségnek. A vizsgálóbíró tegnap délután kihallgatta *Bojári Juliánna*t és kihallgatás után szabadlábra helyezte.

— **Halálozások.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Kádár Róza ev. ref. 3 éves, Oláh Sándorné ev. ref. 22 éves, Juhász Juliánna ev. ref. husz napos, Kovács Istvánné ev. ref. 21 éves, öz. Szabó Sándorné ev. ref. 78 éves, öz. Kalmár Lászlóné ev. ref. 83 éves.

x **A hegedű titka.** Komáromi M. fő-üzletében főtér 63. és fiók-üzletében József kir. u. saját ház. Ajándékok legjutányosabban részletfizetésre is kaphatók. Mindenféle zeneművek, harmonium és cimbalomból. Cimbalomvételnél ingyen tanítás. Eredeti római hegedűhurok csak itt kaphatók. Kitűnő zongora és cimbalom hurok most érkezett hurfonógépen készülnek. Zongora hangolás a vidéken a legnagyobb szakértelemmel teljesíti.

x **Varju János főgimn. tanárnak** „A magyar szellem művelődés történelme“ című munkája *Csáthy Ferenc*nél és minden könyvkereskedésben kapható. Fűzött példány ára 6, diszkötésű példányé 8 korona.

x **Menyasszonyi és alkalmi ajándékok** a legolcsóbbak Mentze Henrik újdonságok áruházában, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

Debreceni és hajdumegyei

küldöttség Kossuth Ferencnél.

— Távirati tudósítás. —

Tegnap, — mint fővárosi tudósítónk távirja, — Debreczen és Hajdumegye nagy küldöttsége tisztelt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél. Weszprémy Zoltán főispán és Kovács József polgármester vezetése alatt. A küldöttségekhez csatlakoztak Papp Elek, dr. Bakonyi Samu, dr. Benedek János, Justh István debreceni és megyebeli képviselők is.

Weszprémy Zoltán főispán arra kérte Kossuth Ferenc minisztert, hogy az 1904—5 évi már jóváhagyott közut építési program szerint rendelkezjen a tervezett utak kiépítését s az 1906—7—8 évek programjait pedig állapítsa meg. Kérte továbbá két mellékut kiépítését a borsodmegyei utakkal való összeköttetés céljából. Így meglenne az összeköttetés egész felső-magyarországgal. Ezután kérte a vármegyei telefon felállítását a megye mindazon községekben, ahova a telefon nincs bevezetve.

Kossuth Ferenc nagyon szívesen fogadta a küldöttséget s kijelentette, hogy a telefon kiépítése ügyében sürgősen intézkedni fog. Ami az utépítést illeti, azt a kérdést tanulmányozni fogja. Sajnos azonban, sok Hajdumegyében tervezett ut kiépítését 1909. előtt nem lehet megkezdni. 1909-re azonban kötelező ígéret tett már most az összes tervek keresztülvételére, tehát a borsodi utakkal összeköttetés biztosítására is.

Mulatságok.

Debreczeni gazdaszok bálja.

A pallagi gazdasági akadémia hallgatói tegnap tartották meg minden évben fényes sikerű báljukat a Bika szálloda dísztermében, mielőkelően déli növényekkel volt feldisztatva.

A hölgyeket művészi kivitelű táncrenddel lepte meg a rendőrség, mely táncrendek Dávidházy finom izlését dicsőítették.

A tánchoz Magyarikék remek muzsikája szolgálta a zenét. A hangulat pedig aranyos volt. Tartott is a tánc kivilágos kiviradtig.

Jelen voltak:

Urasszonyok: Bay Sándorné, öz. Bányay Istvánné, ifj. Bányay Istvánné, Bánó Lehelné, Bartha Ferencné, Bereczky Sándorné, Bereczky Lászlóné, Budaházy Imréné, Csának Józsefné, Demetrovits Pálné, Domokos Dezsóné, dr. Druilla Bóláné, Fényes Dezsóné, Harsányi Gusztávné, Hirschmaier Vilmosné, Hegedűs Jánosné, Kálmáncay Mórné, Kohutovics Pálné, Hepke Oszkárné, Kristóf Sándorné, Lányiné, Letzter Józsefné, Mairszkykyné, Megyesi Pálné, Miklóssy Gyuláné, öz. Mayerné, K. Nagy Elekné, Neiderst Richardné, Rákosné, Rákl Antalné, Szabó Kálmánné, Szabó Jánosné, Szabó Sándorné, Székely Ernőné, dr. Széllné, Smayné, Szankovics Jánosné, Tóth Bóláné, Vecsey Zoltánné, Zvér Ferencet.

Urleányok: Bánó Róza, Barta Jolán és Berta, Bányay Erzsike, Bay Katica, Csának Margit, Domokos Bózsike, Demetrovics Ducsi, Fényes Ilonka, Grac Mária, Györfly Ilus, Hutiray Eta, Hochmann Celesztina, Harsányi Margit, Hepke Margit, Kohutovics Izabella, Kálmánczey Katalin, Kristof Margit, Klenner Pirokska, Lachmann Gizi (Szombathely), Mayer Palma, Manyi Erzsike, Mayerszky Margit, Megyery Lili, Miklóssy Etelka, H. Nagy Irén, Rákl Anna, Szabó Kata, Szabó Mariska, Szabó Ilonka, Sinay Iduska, Tóth Annuska, Ujfalussy Vera, Vecsey Berta, Zvér Margit és Ilona.

A **Szent Erzsébet-egyesület** február 6-án, szerdán az Arany Bika dísztermében szegényei javára táncestélyt rendez. Az estély a menuette-tánc nyitja meg, mely pontban kilenc órakor kezdődik. Helyárak: személy-jegy 2, család-jegy 5, páholy-jegy földszinten 20, emeleten 14 korona. Jegyek a meghívó előmutatása mellett kaphatók: Mihalovits Jenőnél és Riesz Lipótnál.

A **csütörtöki felolvasó-esték** 2-ik ciklusának első estéje tegnap délután folyt le zsufozt ház s óriási siker mellett.

Ez estét *Borbélyné Vedródy Otilia* urhölgy remek zongorajátéka nyitotta meg, ki először Rubinstein „G moll szerenádáját“, majd Schubert pompás „Impronta“-ját adta elő hatalmas technikával s nagy biztossággal. A művészi játékot hatalmasan megtapsolták. Majd *Arkosi Vilmos* s *Bay László* urak adtak elő egy ének-duettet a „Szökött katonából“ nagy tetszés mellett. *Hahnel Aranka* urleány lépett az emelvényre s Fekete Oszkár valóban diszkrét zongorakiséréte mellett előadta a „Vár s kunyó“ című melodramát nagy virtuozitással, óriási hatással. V. Nagy Gusztáv, a neves s babékoszorozott költő olvasott fel 2 ügyesen megírt kedves, apróságot az „Absolution“ s „szirtanulmányok“ címmel. Az ügyesen megírt s zongorán előadott verseket zajos taps honorálta.

Dr. *Jászay Dezső* a róm. kath. főgimnázium nagy tudású igazgatója, ez esték rendezőbizottságának elnöke, tartott ezután szabad előadást „Lourdes“-ről, a híres bucsujáró helyről, rendkívül érdekesen, az ő ismert remekelőadásában. Zúgó tapsvihar jutalmazta a derék, fenkelt lelkű előadást.

Utánna *Bay László* énekelte el Faustból a Fohászt s pár népdalt. Bay sikere olyan nagy volt, hogy kénytelen volt dalát megismételni s ezen első felléptével egyszersre kedvencévé lett ez esték műértő közönségének.

Az estét *Guttmann Mózes*, orosz menekült mandolin játéka zárta be, ki *Freesz Endre* piarista-tanár pompás zongorakiséréte mellett orosz népdalokat játszott.

A további csütörtöki esték elé ilyen fényes siker után nagy érdeklődéssel tekint-het a közönség.

Gyenge volt az országos vásár.

A vásárfelügyelőség jelentése.

A debreczeni vásárok iránt nagyon megcsappant az érdeklődés. Letűnőben van már az az idő, amikor a félország várta a debreczeni nagy vásárt.

Evről-évre esőkentek a debreczeni nagy vásárok értékét a közlekedés egyre fejlődő eszközei, amelyek lehetővé teszik bármikor könnyen a kereskedelmet.

A most elmúlt debreczeni országos vásár azonban még gyengébb volt a szokásosaknál is.

A kimutatások szerint nagy inség idején, rossz évek után sem voltak ilyen rossz vásárok, mint az idén.

Az őszi vásár felhajtásánál egy negyed részben volt kisebb a mostani. Különösen Ausztriába vitték sok lovat és szarvasmarhát. A kicsiny felhajtás mellett alacsony volt a vételkedv is és alig egy harmada cserélt gazdát a felhajtott marháknak.

Ló felhajtott	2915 drb.
elkelt	1344 "
Szarvasmarha felhajtott	3810 "
elkelt	1688 "
Sertés felhajtott	2460 "
elkelt	1833 "

A husneműek árát illetőleg a városfelügyelőség a következőket jelenti:

Száz kilogrammonként:	
Sós szalonna, első	rendű K 116—
"	másod " " 120—
Új " első	" " 110—
"	másod " " 100—
Háj " első	" " 136—
"	másod " " 140—
Sertésbús " első	" " 112—
"	másod " " 114—

A terményekről alább számolunk be:

Buza	K 14—
Kétszeres	" 11:80
Róz	" 10:60
Árpa	" 11:60
Zab	" 15:80
Tengeri	" 9—
Köles	" 11—
Széna	" 5:50

Az országos vásár forgalmáról a vásárfelügyelőség most készíti el a részletes jelentését.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

*) **Hét napig nem evett.** A rémregényekben fordul elő az, ami Tordos községben történt. Egy öreg embert, Zsunga Juont hozzártatózói halálra éheztek. Az áldozat tekintélyes vagyonát egy rokonára iratta, ki kötelezte magát, hogy a vagyon ellenében az öreg Zsungát eltartja. Azonban Zsunga Juon semmiképpen sem akart meghalni. Erre a jó rokonok egy félreeső istállóba vitték az öreget, jászolhoz kötötték és ott hagyták. Portyázó esendőrök kiszabadították, de néhány óra múlva az elgyötört aggastyán meghalt.

*) **Három éves fiú miat életmentő.** Wilkingsburgból érkezik annak a híre, hogy egy három éves fiú lélekjelenlétének sikerült két családot megmenteni. Wilkingsburgban ugyanis a Martin és Ollett nevű családok együtt laknak a Clark Strett 1314. számú házában. Mind a két asszony a család ruhájának mosásával foglalkozott és hogy minél több forró vizet kapjanak, teljesen megnyitották a gázmelegítő csövét. Eddig még ki nem derített uton a gázláng kialudt és minthogy a cső nyitva volt, az ömlő gáz csakhamar elterjedt a szobában anélkül, hogy a benlétők az észrevették volna. Rövid idő múlva a gáz hatása már érezhető volt és az egyik asszony alétan rogyott össze. A másik ezt látva, segítségére akart lenni, de e pillanat-

ban már ő rajta is erőt vett a gáz és szintén elájult. Így voltak a szobában lévő gyermekek is, csak egy kis 3 éves fiú nem, ki fel is fogta a helyzetet és kifutott a szobából, egyenest a szomszédokhoz és ezeket segítségre szólította. Tényleg sikerült is mindkét családot megmenteni.

*) **Halálos esés a toronyból.** Makóról jelentik: Farkas Imre róm. kath. harangozó 15 éves fia felment a toronyba, hogy atyja helyett a déli harangozást elvégezze. Az első harangrándítás azonban oly erős volt, hogy a fiú a nyílt ablakon kiesett az utcára, honnan szétzúzott tagokkal szedték fel és a kórházba szállították, hol csakhamar kiszivedett.

Távirat és telefon.

Polónyi pöre.

Budapest, jan. 17. Polónyi kijelentette, hogy a pert már holnap megindítja rágalmozói ellen. — Polónyi egyébként holnap, pénteken a képviselőház ülésén fel fog szólalni s hosszabb beszédben fog foglalkozni az igazságügyi tárca tárgyalása előtt az őt ért támadásokkal.

Strasznoff perujtást kér.

Zágráb, jan. 17. Az öt évi súlyos börtönre ítélt Strasznoff Ignác kijelentette, hogy perujtással fog élni. Új tárgyalást kér annak bizonyítására, hogy ő komoly politikai miszisztót teljesített.

Szterényi nagy beteg.

Budapest, jan. 17. Dr. Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár nagy beteg. Rövidesen tengeri fürdőre fog utazni egészségének helyreállítása végett.

Ezer ember-áldozat, 10 millió kár.

New-York, jan. 17. Hivatalosan meg van állapítva, hogy a jamaikai földrengésnek 1000 halott áldozata lett. 90,000 ezer ember hajléktalan, a kár tíz millió.

Az alkotmánypart vacsorája.

Budapest, január 17. Az alkotmánypartban ma élénk volt a hangulat. A pártvacsorán az alkotmánypart tagjain kívül több függetlenségi és néppárti képviselő is jelen volt.

Lavina által eltemetett emberek.

Igló, jan. 17. Liptó-Teplicskán 20 munkást favágásra menet utban talált a lavina. Két ember meghalt a hótömegek alatt, a többi sikerült megmenteni.

Törvénytörések.

§ Go dnokság alatt. A debreczeni törvénytörés Wehker Mátyás püspökladányi állatorvost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

A végrendelet titka.

— Regény. —

2

II.

Guérin Róbert huszonöt éves volt, az életkedv, lelkesedés és hevülés korában.

Nem valami regényhős, de mégis voltak lényében nem miadennapi összhangzó vonások, melyek megkülönböztették őt a közönséges emberektől és simára esiszolt jellemet árultak el, mi ismét nem lehet közönséges nevelés eredménye; szögletesség nélkül való kellemes modorával ellentétben állott nyílt, fiatalos tekintete, mely, mondhatni, valódi gyupontja volt akaratának és önbizalmának, mi ismét csak valódi tehetségű embereknek lehetséges.

Eladdig nem igen ismerte a balesillagzatot, a boldogok közt született, élt, minden mosolygott reá.

Guérin Jánosnak, egy magas állású politikai hivatalnoknak fia, ki, miután ostoba pazarlásai az örvény szélére vitték, meghalt, hogy a hanyatlás e korszakában egyetlen megmaradt kincsét: szeplőtelen nevét hagyja fiára.

Előnyös összekötései már tizenhét éves korában felnyitották előtte az előkelő családok ajtóit; szerencse kísérte eladdig minden lépését.

Csodálatos szép anyja nevelte fel, ki még elég fiatal volt mély gyászában s így nem esodálkozhatni azon, ha gyermekora nem ismerte a rózsá-tövis szarvasait. Élénk felfogással lévén felruházva, szenvedélyes kíváncsisággal kutatta a dolgok lényegét, éveket töltött el a középiskolákban, anélkül, hogy az ottani életet megunt volna, vagy hogy az örökös versengés nagy erőfeszítése került volna.

Egyetlen, mély fájdalmat anyja halálakor érzett: husz éves volt akkor. Nem gvenült meg e rettenetes csapás alatt, összeszedte magát, hogy áhitatos buzgalommal fogja tovább is követni azt az utat, melyet anyja elébe kijelölt. Erélyes, akaratos volt, noha nem volt híjával a gyöngédségnek sem, melyet anyjától örökölt, az iskola megédzette.

Kezdetben a vele született szendeség akadályozta, de később, vagyont szerzendő, elragadtatta magát a fiatalos, önző áram által, melyben félnék szájhősként evickelt, egyedül attól tartva, hogy előkelő modoráért kigunyolják, mert ezeket nem tudta levelezni.

Három év múlva tanulmányait bevégezvén, a jelleme is megszilárdult s mint Ajax, úgy ő is dacolt volna az éggel, noha pedig az, ki talán nagy leleményességet hitt volna benne fölfedezni, könnyen esalatkozhatnék.

A cselekvések embere lévén, a bukásból megmentett tizenkétezer korona évi jövedelem biztosítá neki a függetlenségét; ily körülmények között lépett be a világba.

Dicsőséget áhítván, pompásan ellátta magát a küzdelemre; megkezdve az élet ostromát, már első nyilvános szereplésével nagy port vert fel egy politikai lap hasábjain. Tele tüzzel, lelkesedéssel, nevének jó hangzatossága mellett a satyra csipős voltával és meggyőző ujtásaival valódi ujtóként lépett fel az irodalmi hanyatlás e korszakában.

Néhány csattanós cikkben reázdította a századra közigazgatási kritikáit, társadalmi szatyráit... majd nagyobb művek bírálatába is fogott, készen még arra is, ha kell, hogy felforgassa a világrendet és a teremtés mesterművét is... Hat hónap múlva azonban azon vette magát észre, hogy szellemi zsákja kiürült és ő már kezével éri el a tudománykutjának fenekét.

(Folyt. köv.)

Férfi és fiú kalapok,
valamint cilinderek
nagy választékban
Békés Lajos
uri divat üzletében.

Ni nyavalytörés,
görccs éimftanság
— és —
más ideges
állapotban
Nyavalytörés!
szervet,
kérjen innál,
ingyen és bán-
menve kapható a
szabd. helyi
gyógyszertár átl.
Mamafrankfurt

Hol kapható a kora reggeli órákban a

„DEBRECZEN“

politikai napilap?

Égyes szám 2 krajcár.

NAGY SAMU dohánytőzsdéje,
Piacz-utca Városház.

Özv. GRÉF SÁMDORNÉ dohány-
tőzsdéje,
Kossuth-utca, Városház.

SEPPEL GYULA dohánytőzsdéje,
Rózsa-utca, Városháza.

SCHVARTZ NÓVÉREK dohánytőzsdéje,
Debreczen, Piacz utca 14.

NAGY FERENCZNE dohány-
tőzsdéje, Piacz-utca 14.

TÓTH JULISKA dohánytőzsdéje.
Hatvan-utca 2.

FISCHER CILI dohánytőzsdéje
Piacz-utca 11.

SCHVARCZ DÁNIEL tajtékpipa-
üzlete.

Piacz-utca 29.
SZENTKIRÁLYI TIVADAR
dohánytőzsdéje,

Piacz-utca 28.
Özv. KANDEL JÓZSEENÉ
dohánytőzsdéje,

Piacz-utca 65.
NEUMANN SAROLTA dohán-
tőzsdéje,

Piacz-utca 60.
LINDENFELD KÁLMÁNNÉ
dohánytőzsdéje, Piacz-utca 85.

DARVAS MIKSA fűszerüzlete,
Teleki- és Deák Ferencz-utca sarok

Özv. BALOGH JÓZSEFNÉ
dohánytőzsdéje,

Csapó-utca 16.
Özv. MEINARTH LAJOSNÉ
dohánytőzsdéje,

Szent-Anna-utca 14.
KÁNTOR ERNŐ fűszerüzlete,
Szent-Anna-utca 36.

RANKAI BÉLA fűszerüzlete,
Szent-Anna-utca 55.

BURAY JÓZSEF fűszerüzlete,
Bocskai-tér 1.

RANKAI GYÖRGY fűszerüzlete,
Bocskai-tér 12.

BÁTHORY JÓZSEF fűszerüzlete,
Kigyó-utca 53.

CZILI MIHÁLY fűszerüzlete,
Burgundia-utca 14

MERKLI FERENCZ fűszerkeres-
kedése, Fűvészkert-utca 14.

BÁN KÁLMÁN fűszerüzlete,
Darabos-utca sarok.

KULCSÁRENDRE fűszerkereskedő,
Egyház tér 5.

HERNÁDY PÁL fűszerkereskedő,
Péterfia-utca 61,

GLÜCK IZIDOR fűszerüzlete,
Péterfia-utca 78.

HAJNAL PÉTER fűszerüzlete,
Hadház-utca 3.

LELESZ LÁSZLÓ fűszerüzlete,
Darabos-utca 48.

DÁVID ZOLTÁN fűszerkereskedő,
Eötvös- és Rákóczi-utca sarok

KISS JÓZSEF fűszerüzlete,
Rákóczi utca 24

MOGYORÓSSY GYÓZÓ fűszerüzlete,
Rákóczi-utca 45.

VÁRRAY JÁNOS fűszerüzlete,
Meszena-utca 1.

SZÓKE DÁNIEL aranyműves üzlete
és dohánytőzsdéje,
Csapó-utca 30.

SÁRKÓZY és FOGARASSY
fűszerüzlete,
Hatvan-utca 17.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

Bécsi egészségügyi kiállítás 1906 legmaga-
sabb díjnyerté.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények és
lábók részére. Elvagygyerjesztő, idegerősítő,
vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata.
Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és
sem higanyt, sem olmot nem
tartalmaz, a legrovidebb idő
alatt megszüntet mindenféle
szepit, májoltot, pattanást, bőr-
atkát, (mitesser) a bőrbajokat.
Kisimítja a ránczosodó kezdő
arczbőrt a azt fehéré, üdévé
teszi. — Legjobb óvszer a szél
és a nap befolyása ellen az
arczra. Nem zsiroz, tehát nappal
is használható. Hatása gyors és
biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára

Debreczen, Főpác 31.,
városházzal szemben.

Ha köszvényben, reumában, ischiásban
●●● szenved, — vegyen egy üveg ●●●

Dr. FLESCH féle

KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely eszuit, köszvényt, reumát, kéz-, láb-,
hát- és derékfájást, kezek és lábak gyen-
geségét, fájdalmakat és daganatokat biz-
tosan gyógyít. Hatása a legrovidebb idő
alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M.
„Magyar korona“ gyógyszerárában, Győr,
Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg
ára 2 kor. Huzamosabb használatra való
„Családi“ üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2
„Családi“ üveg rendelésnél már bérmentve
utánvétellel küldjük.

Vedjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házasor, mely már több
mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknel,
bedörzsölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony“ vedjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
és ügyesbőlán minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszeráránál, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerárára az „Arany országhoz“.
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi széküldés

Donogán és Somossy

—DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR—

Menyasszonyi kelengye

Női divat szövetek

Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

Köszvény!

ellen ezernél több ki-
váló orvos és tanár
ajánlja és rendeli
betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debreczen.

Csuz!

Jó kalap! * Izléses nyakkendő! * Tartós fehérnemű!

legolcsóbban beszerezhető

a „NYAKKENDŐ KIRÁLY“

uri divat üzletében,

* * * * * Debreczen, a főposta mellett. * * * * *

Cégvezető: RÓZSA LAJOS.

Apró hirdetések

Dija 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges helyegyek leírják.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Önálló iparos kath. leány vagy fiatal, gyermektelen özvegy ismeretségét keresi házasság céljából, kinek 3-4 ezer korona hozománya van, lehet vidéki is. Leveleket e lap kiadóhivatalába „lakatos 29.” címen jelezve kérek.

Korlátlan italmérési joggal bíró, nagy jövőjű sarokház, szálló-hely, biztos jó üzlet, családi ok miatt eladó. Cím a kiadóban.

Pallas Lexicon

teljesen új, 1-18 díszkötésben, 118 fű helyett csak

70 forint

Harmathy

könyvüzletében
Fűvészkert utca 19. sz.
Telefon 374.
Könyvjegyzék ingyen.

Gouvérirozást 3 krajecért kezdve elvállal Rózsza Ignácz női felöltő- és kalap áruháza, Debreczen, Kistemplombazár.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emil-nél, Debreczen, Tisza-palota.

Egy jó családból való fiú tanulónak felvétetik Komáromi M. hangszerkészítő üzletébe.

Egy tanuló fizetéssel felvétetik Darvas Miksa fűszerüzletében, Teleki-utca sarok.

Nyári lakást keresek a Na yerdőben vagy valamely kellemes kertben. Értekezhetni lehet Neumann M. ruhaüzletében, Piac-u. 51.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piac-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Akinek ismeretség híján

házastársa,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
gazdasszonyra,

szakácsnőre,
szobalányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

Aki eladni kíván

butort,
zongorát,
bort, gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást,
stb. vagy

Aki bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
telket,

kocsit,
lovat,
stb.

Aki

műndezeket vétel vagy bérbe vétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értekezhetni,

„DEBRECZEN“

apró hirdetési rovatát használja.

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
Jó mosó velen és flanelok métere 25, 28, 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles tiszta gyapjú kockás Cheviot métere 70 kr.
1 db mosó zefir bluz 70 kr.
1 darab flanel bluz 2 ft.

Fekete és színes férfi nyakkendők
óriási választékban,
feltűnő olcsó árakhoz!
Maradékok félárban.

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyegáruház.

Kitünő minőségű
pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmúlhatlan, naponta friss pörkölés kapható

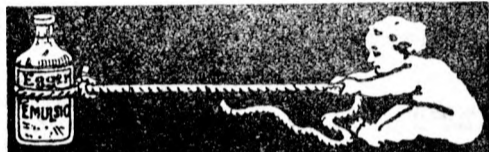
Félegyházi János

motorüzemi kávépörköldéjében
Piac- és Miklós-utca sarok.

„Vigyázn ezen

bejegyzett

védjegyre

„Vigyázn ezen

bejegyzett

védjegyre.”

AGGÓDÓ ANYÁK

vészna, gyenge, a fejlődésben visszamaradt gyermekük érdekében emlékezzenek az

EGGER-EMULSIÓRA,

mely szer orvosi szakvélemény alapján, hivatva van a kisdetek élet- és fejlődésképeségét teljes mérvben helyreállítani.

— A NÁDOR GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI, Váci-körút 17-ik szám. —
bárcinek küld egy ingyenes próbát 30 fillér előzetes beküldése ellenében (csomagolás és portóért).

— Egy eredeti nagy üveg EGGER-EMULSIÓ 2 korona. —
Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nádor, Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grész Nagy Ferenc, Szilcs Ferenc, Söth Béla gyógyszerészeknél.

SZŐNYEGHÁZ!

Csipkefüggönyök,
Stórok,

Bonne-femme
(Rövid Stórok),

Posztófüggönyök,
Plüs- és Selyemfüggönyök

nagy választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

szőnyegáruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5.

SZŐNYEGHÁZ!

BÉKÉS LAJOS

debreczeni

báli-ing készítményei a legtükéletesebbek.

Magyar gyártmány!

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.